



موفقیت من بانک من



www.azizibank.af 1515

د کابل د ځینو بنوونځیو مدیران له دندو ناوړه استفاده کوي

صفحه ۶

عوامل بی ثباتی و جنگ را چگونه می توان کاهش داد؟

صفحه ۶

کمیته مشترک مجلسین درباره فرمان تقنینی بعد از عید برگزار می شود

صفحه ۶

شروط ناتو برای ادامه همکاری با افغانستان:

اصلاحات انتخاباتی، ثبات سیاسی و مبارزه با فساد



صفحه ۶

داوبو له پاره هڅې

تل له پاره په زړه کې پاتې دی

ددې کلي یوې میرمنې بي بي جانې داسې وویل:

«په ژمي کې د واورې اوریدو په وخت کې به مونږ زیاتې ستونزې کالې، ځکه کلي ته به بنځو اوبه باید په خپل سر باندې راوړلې ځکه که نارینه وودغه کار کړی وای اوکوړته یې اوبه راوړلې هغوی ته لوی عیب ؤ په نا مناسبو الفاظو یې د طعنی او تمسخر وړ گرځول نو ځینې وختونه به په ژمي کې هوا دومره تیاره کېده چې مونږ به یو بل سم نه لیده او د څاروي په څېر به مو غړوېستو او یا داسې عمل به مو تر سره کاوه چې گواکې مونږ ټول یو ځای یو.»

له نیکه مرغه کله چې د ملي پیوستون پروگرام د دولت یار ولسوالي تر خپل پوښښ لاندې راوسته دغال منا کلي خلکو په گډه سره خپله پراختیایي شورا جوړه کړه، د پراختیایي شورا غړو چې په هغه کې بنځې او نارینه شامل ؤ د کلي داساسي لومړیتوب په درک کولو سره چې هغه د څښاک اوبو ته لاس رسې ؤ له یو بل سره پدې بریالي شول چې د کلي په سطحه داوبو رسولو په یوې شبکې خبرې اترې وگړي. نوموړې پروژه د دقیقې سروې اوارزونې

وروسته د ټولټال (۱۱۱۱۱۱۲) افغانیو په لگښت چې (۱۰۰۰۰۰۰) افغانۍ یې د ملي پیوستون پروگرام له بودجې او (۱۱۱۱۱۲) افغانۍ یې د خلکو له ونډې نه برابرې شوې. بشپړه شوه چې اوس د خلکو گټې اخستې ته وړاندې شوې ده. دیادونې وړ ده چې ددې کلي د (۱۰۰) کورنیو (۴۳۷) تنه غړي به خپلو کورنو ته نږدې د څښاک دپاکو اوبو له گټو نه برخمن شي.

د یادونې وړ ده چې پدې وروستیو کې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي پیوستون پروگرام تر سیوري لاندې د هیواد په اکثر وولایتونو کې د سولې له پاره د کار موندنې ملي پروگرام په لارې اچولو سره له یوې خوا د نوموړو پروژو د دوام او د ویجاړشویو پروژو د بیارغونې بهیر پیل شوی او له بلې خوا یې هغو کسانو ته چې په کار گمارل کېږي د تنخوا په توگه د یو اندازه پيسو د ورکولو زمینه برابره کړیده چې د کلیوالو د اقتصادي بنسټ په غښتلي کیدو یې د پام وړ اغیزې کړي دي.



12/05/2015 12:16

اوبه د ژوند شتمني او هغې ته درسیدو له پاره هڅې په حقیقت کې د ژوند دوام له پاره هڅه ده. د همدې اصل له مخې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي پیوستون پروگرام د کلیوالو دارتیا وړ زرگونو پراختیایي پروژو د تطبیق په څنگ کې هغوی ته د څښاک پاکو اوبو ته د لاس رسې زمینه برابره کړیده. دغه ملي پروگرام تراوسه توانېدلی چې د څښاک د پاکو اوبو او داوبو رسولو د شبکو (۲۱۶۷۴) څخه زیاتې پروژې د هیواد په اکثره کلیو او بانډو کې تطبیق او د کلیوالو گټې اخستې ته وړاندې کړي چې دا کار د دې لامل شوی څو خلک د پاکو اوبو نه په استفادې سره د مکروبي ناروغیو نه وژغورل شي او د نورو هیواد والو په څیر وکولی شي یو هوسا ژوند ولري.

د «غال منا» کلی دغور ولایت د دولت یار ولسوالۍ اړوند هغه کلی دی چې په پخوا کلونو کې یې دڅښاک اوبه نه درلودې هرې کورنۍ په تیره بیا میرمنو له سیند نه په خرو باندې او یا هم په خپله اوبه راوړلې او هغه هم کومې اوبه چې دڅښاک وړ نه وي او تل به یې ماشومان او سپین زړې له ککړو اوبو نه په استفادې سره په ناروغیو اخته کېدل او هره ورځ بنځې اوماشومان د څښاک اوبو راوړلو له پاره مجبور ؤ څو دهریرود ترسیند پورې داوبو دراورلو له پاره (۳) کیلو متره واټن ووهي په تیره دژمي په موسم کې، له سیند نه تر کوره پورې داوبو لېږدولو له امله خلک له زیاتو ستونزو سره مخامخ ؤ.

ددې کلي یو تن اوسیدونکی محمد ایوب داسې وایي: «زه له یوې غم لرلې پېښې سره مخامخ شوی يم اوس له هغې پېښې نه څو کاله تیرېږي ده پداسې حال کې چې له سترگو نه یې اوبنځې بهیدلې دغه غم لرلې پېښه داسې بیان کړه: په (۱۳۵۸) کال کې مې دوه لورانی د سکینې او نجیبې په نومونو چې (سکینه ۱۱ کلنه او نجیبه ۸ کلنه) وه داوبو د راوړلو له پاره سیند ته تللی وې له بده مرغه داوبو د بوشکې د ډکولو په مهال یې یوه سیند ته لویږي او یوه بله یې هم د خپلې خور د ژغورلو له پاره وردانگي چې هغه هم سیند ته لویږي او خپل ژوند له لاسه ورکوي د څو ساعتو له تیریدو وروسته څو تنه کلیوال داوبو وړلو له پاره سیند ته ورځي او ددې بیوزلو ماشومانو جسدونه د سیند په غاړه پیداکوي، دواړه جسدونه کلي ته راوړي د هغوی د له لاسه ورکولو غم مې د

تثار احمد فیضی غوریانی - عضو مجلس نماینده‌گان



سخن ماندگار

حامیان حکومتی تروریسم چه کسانی اند؟

دو هفته از اتهام بسیار سنگین بر فرمانده امنیه ولایت میدان وردک می‌گذرد. نیروهای امنیت ملی کشور، موثر رنجر متعلق به این فرمانده و محافظانش را در مسیر کابل - بغلان در حالی توقف دادند که یکی از خونریزترین جنایت‌کاران طالب را غرض تداوی، از بغلان به کابل و سپس به پاکستان انتقال می‌دادند. بازداشت آن افراد با حضور چنان مجرمی در موتری متعلق به فرمانده امنیه ولایت میدان وردک که خود نیز اهل اندراب ولایت بغلان می‌باشد، به مثابه دزد با پشتره گیر کردن است. اما حالا که دو هفته از آن رویداد می‌گذرد، مردم چیزی از رسیده‌گی درباره آن نمی‌دانند و همچنان فرمانده امنیه میدان وردک، مقتدرانه بر کرسی فرماندهی تکیه زده است.

در همین مدیریت او بود که ۵۰۰ دانشجوی تازه فارغ‌شده پولیس در یک کاروان توسط شانزده بس به یک‌باره حرکت داده شدند و در ناحیه پنجم شهر کابل مورد هدف انتحاری قرار گرفتند. شک و شبهات فراوانی که نسبت به این رویداد وجود دارد و این که انتحاری در میان دو بس جابه‌جا شده بوده، نگرانی‌ها را از دست داشتن برخی از مقامات در این رویداد بالا برده است. با این همه، هنوز هیچ اقدامی در برابر فرمانده امنیه میدان وردک نشده است.

البته این تنها مورد نیست. وزیر اقوام و قبایل افغانستان نیز متهم به همدستی با طالبان در بغلان شد و او بود که یک توافق‌نامه با طالبان به‌هدف واگذاری دندغوری به آنان امضا کرد. از آن روز تا این دم، می‌بینیم که طالبان در آن پایگاه‌ها حضور دارند و در دسرهای کلانی برای مردم بغلان و شمال کشور خلق کرده‌اند. والی قندوز که مسبب اصلی سقوط این ولایت خوانده شد و نیز افتضاحات دیگری که بروز کردند، هیچ‌کدام به تحقیق و بررسی کشانده نشدند و فقط والی قندوز از مقام ولایت برکنار شد؛ زیرا او دیگر به آن ولایت رفته نمی‌توانست. ولی در موارد دیگر، هیچ یک از کسانی که در موردشان اتهامات مستند وجود داشت، مورد بازپرس و مؤاخذه قرار نگرفتند.

ما بارها گفتیم که ستون پنجم در داخل ساختارهای امنیتی کشور فعال است که باید اعضای آن، شناسایی و بازداشت شوند و حداقل در موارد بسیار خطرناک و روشن مثل فرمانده امنیه میدان وردک، نباید اهمال‌کاری صورت گیرد. مسلماً اگر در یکی از کشورهای همسایه و یا غیرهمسایه، وزیر یا فرماندهی به همکاری با تروریست‌ها متهم می‌شد و یا از موثر آن‌ها یک تروریست سر می‌کشید، آن مقام فی‌الغور برکنار و زندانی می‌شد و در بهترین حالت، وظیفه او تا پایان تحقیقات به تعلیق درمی‌آمد و همه حرکات و سکنات او - حتا در صورت کسب برائت از دادگاه - زیر کنترل قرار می‌گرفت.

اما در افغانستان چنین نیست. هرکس که به خیانت و تقلب و همکاری با تروریست‌ها متهم می‌شود، متأسفانه مورد تقدیر قرار می‌گیرد و این خود نشان می‌دهد که اشخاص قدرتمندی در نظام هستند که از این چهره‌ها و افراد و عملکردهای حمایت می‌کنند. یک نمونه دیگر هم، تجاوز گروهی محافظان و اعضای خانواده جمعه خان همدرد بر یک دخترخانم در بلخ و لت‌وکوب اعضای خانواده اوست. این خبر به گونه مستند رسانه‌ای شد اما چون جمعه خان همدرد دوست رییس جمهوری است، کسی سراغ آن قضیه را نگرفت.

وقتی این‌ها را با هم جمع کنیم، پی می‌بریم که با دولتی مواجه‌ایم که عدالت در آن جا ندارد و برخی از مقام‌های ارشدش، شریک جرم جنایت‌پیشه‌گان‌اند. وقتی مردم به چنین نتیجه تلخی برسند، چه امیدی می‌توانند از نظام، دولت، ریاست جمهوری و دادگاه و دادستانی‌اش داشته باشند؟

این همه در حالی است که رییس جمهوری در نطق تاریخی‌اش در شورای ملی کشور گفته بود که بعد از این، با آن عده از افراد در داخل نظام که با دشمنان همکاری و سهولت‌هایی را برای آنان فراهم می‌کنند، برخورد جدی می‌کند. اما متأسفانه این قول و فیصله در عمل پیاده نشد که نشد!

پاکستان در آستانه تجزیه

پاکستان به دنبال تنش‌ها در مناسبات با افغانستان که منجر به طرح سیاست‌های تازه در قبال این کشور شد، حالا به ترفندهای جدیدی روی آورده و می‌خواهد واقعیت‌های موجود در مورد طالبان و گروه‌های تروریستی مستقر در این کشور را بازگوشه نشان دهد. فشار بر مهاجران افغانستان در این کشور و اظهارات غیرواقعی‌بانه در مورد گروه‌های تروریستی، بخشی از ترفندهای تازه پاکستان است که این روزها به صورت لجام‌گسیخته از سوی سیاست‌گران و پولیس این کشور انجام می‌شوند. از یک طرف، نیروهای پاکستانی صدها مهاجر افغانستان را در این کشور به بهانه‌های واهی زندانی کرده و از جانب دیگر، مقام‌های این کشور می‌خواهند با اظهارات غیرواقعی چنین بنمایانند که دیگر هیچ مسوولیتی در قبال اعمال گروه‌های تروریستی مثل طالبان ندارند.

چنین به نظر می‌رسد که پاکستان به دنبال تنش‌های مرزی با افغانستان و فشارهای جهانی به دلیل حمایت بی‌دریغانه از تروریسم، به شدت خود را منزوی و اهانته شده احساس می‌کند و به همین دلیل، از هیچ ترفندی برای وارونه کردن حقایق چشم نمی‌پوشد. این سخنان در نوع خود نه تنها غیرمسئولانه‌اند، بل رویکرد مداخله‌جویانه این کشور را در قبال افغانستان آشکار می‌سازند. پاکستان چرا همچنان می‌خواهد از روند صلح به عنوان ابراز فشار علیه افغانستان استفاده کند؟ مگر ابراز نظر در مورد این که طالبان تا زمانی به گفت‌وگوهای صلح حاضر نمی‌شوند که توانایی جنگ را داشته باشند، خود بیانگر دفاع مستقیم از این گروه نیست؟ از سوی دیگر، مقام‌های پاکستانی چگونه به این نتیجه رسیده‌اند که طالبان تا زمانی به گفت‌وگوهای صلح حاضر نمی‌شوند که در میدان‌های نبرد قوی باشند؟ آیا این نتیجه‌گیری، یافته‌های مقام‌های پاکستانی است و یا نتیجه اجماعی است که یک‌جا با گروه طالبان به آن دست یافته‌اند؟ این اظهارات نشان می‌دهند که پاکستان همچنان به سیاست‌های مداخله‌گرانه و هژمونیک خود در افغانستان ادامه می‌دهد و این سیاست تا زمانی ادامه خواهد یافت که این کشور عملاً با واکنش جدی دولت افغانستان و جامعه جهانی روبه‌رو نشده باشد. البته این خیر نیز خالی از دل‌چسپی نخواهد بود که پاکستانی‌ها در روزهای اخیر، واژه تجزیه این کشور را نیز با خود دارند و گویا شنیده‌اند که ادامه حیات این کشور به عنوان لانه تروریسم می‌تواند به چندپارچه شدن آن بینجامد.

شاید یک دلیل رد گم کردن طالبان از سوی مقام‌های پاکستانی، در واژه تجزیه این کشور نهفته باشد که بر اساس برخی اطلاعات، بر سر میز تصمیم‌گیرنده‌گان جهانی قرار گرفته است.

در آن کشور، طرح و برنامه برای ادامه وحشی‌گری در افغانستان می‌ریزند. آیا هیچ نشانه‌ی وجود دارد که طالبان پایگاه‌های نظامی خود را از پاکستان برچیده و به افغانستان منتقل کرده باشند؟ آیا این خبر را کدام منبع موثق و بی‌طرف آن گونه که عرف روزنامه‌نگاری می‌گوید، تأیید کرده است؟

مقام‌های پاکستانی برای این که خود را از مظان اتهام برهانند و افکار عمومی را نسبت به خود تغییر دهند، چنین دروغ‌هایی را به هم می‌بافند که هیچ عقل سلیمی درستی آن‌ها را ثابت کرده نمی‌تواند. حمله به کاروان پولیس‌های جوان افغانستان، یک بار دیگر نشان داد که دست چه کسانی در کشتار مردم افغانستان با طالبان در یک کاسه است و کی‌ها به آن‌ها آموزش و اطلاعات می‌دهند. آیا طالبان بدون داشتن اطلاعات استخباراتی، رهنمایی‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم قادر بودند که حملاتی به هولناکی حملات روز پنجشنبه کابل را صورت دهند؟

پاکستان به دنبال تنش‌ها در مناسبات با افغانستان که منجر به طرح سیاست‌های تازه در قبال این کشور شد، حالا به ترفندهای جدیدی روی آورده و می‌خواهد واقعیت‌های موجود در مورد طالبان و گروه‌های تروریستی مستقر در این کشور را بازگوشه نشان دهد. فشار بر مهاجران افغانستان در این کشور و اظهارات غیرواقعی‌بانه در مورد گروه‌های تروریستی، بخشی از ترفندهای تازه پاکستان است که این روزها به صورت لجام‌گسیخته از سوی سیاست‌گران و پولیس این کشور انجام می‌شوند. از یک طرف، نیروهای پاکستانی صدها مهاجر افغانستان را در این کشور به بهانه‌های واهی زندانی کرده و از جانب دیگر، مقام‌های این کشور می‌خواهند با اظهارات غیرواقعی چنین بنمایانند که دیگر هیچ مسوولیتی در قبال اعمال گروه‌های تروریستی مثل طالبان ندارند.

پاکستان در ادامه سیاست‌های مداخله‌جویانه خود، این بار با فراقکنی مدعی شده است که طالبان خاک آن کشور را ترک کرده و با سازوبرگ نظامی خود به افغانستان رفته‌اند.

سرتاج عزیز مشاور امنیت ملی و روابط خارجی نخست‌وزیر پاکستان در گفت‌وگو با یکی از رسانه‌های این کشور گفته است که پاکستان پس از عملیات نظامی تازه طالبان، دیگر تأییدی بر این گروه ندارد. آقای عزیز همچنین گفته است که سرنوشت گفت‌وگوهای صلح نیز به طالبان وابسته است و اگر این گروه در میدان نبرد دستاوردی نداشته باشد، احتمال دارد که به گفت‌وگوهای صلح روی خوش نشان دهد؛ ولی اگر در میدان‌های نبرد به دستاوردهایی برسد، حاضر به گفت‌وگوهای صلح با دولت افغانستان نخواهد شد.

ریاست جمهوری افغانستان با رد این اظهارات، از پاکستان خواسته که به تعهداتش در مبارزه با تروریسم و افراط‌گرایی پای‌بند باشد.

این سخنان زمانی صورت گرفته‌اند که دو روز بعد از آن، طالبان حمله مرگبار و وحشیانه خود را به کاروان بس‌های افسران جوان پولیس کشور، عملی می‌کنند؛ حمله‌ی که در آن بیش از سی تن از جوانان کشور به شهادت رسیدند و بیشتر از شصت تن دیگر مجروح شدند. پاکستان زمانی می‌گوید که طالبان از این کشور رفته‌اند که عملاً این گروه و ده‌ها گروه دیگر جنایت‌کار و افراطی

به فارغان دانشگاه‌های خصوصی دیپلوم توزیع می‌شود

و دولتی که مرحله اعتباردهی و ارزیابی را سپری نکرده اند، با در نظر داشتن یک سلسله میکانیسم‌های خاص دیپلوم توزیع می‌شود.

سخنگوی وزارت تحصیلات عالی: اگر این مراحل تکمیل نشده باشد، وزارت طرزاعمال خاص دیگری را برای توزیع دیپلوم در نظر دارد که عنقریب نهایی شده و براساس آن دیپلوم توزیع خواهد شد. استاد امین در خصوص اینکه چرا به دانشگاه‌های که با معیار برابر نیستند، جواز داده شده، گفت: در طول یکسال دیدگاهی وزارت نه تنها نسبت به دانشگاه‌های خصوصی، بل نسبت به دانشگاه‌های دولتی نیز تغییر کرده است.

وی افزود: ما تایید می‌کنیم که در سال‌های گذشته دانشگاه‌های غیرمعیاری افزایش یافته اند؛ اما طبق حکم رییس‌جمهور، ایجاد دانشگاه‌های خصوصی به حالت تعلیق درآمده به جز دانشگاه‌های که جواز را قبلاً گرفته بودند؛ اما طی مراحل آنان باقی مانده بود که تعداد شان به ۲۰ دانشگاه می‌رسد.

او گفت: مقرره‌ی دانشگاه‌های خصوصی تعدیل شده و میکانیسم نظارتی ما به کار آغاز کرده و دانشگاه‌های خصوصی را به طور دقیق ارزیابی می‌کنند.

با این حال کریم‌الله وثیق رییس‌اجرائی اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی می‌گوید: این گونه شایعات وجود داشت که گویا به فارغین دانشگاه‌های خصوصی دیپلوم توزیع نمی‌شود؛ اما هیچ گونه مکتوب رسمی به اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی مواصلت نکرده که این شایعات را تصدیق کند.

وثیق امتحان خروجی از فارغین دانشگاه‌های خصوصی را ضربه بزرگ به این دانشگاه‌ها عنوان کرده گفت: اگر چنین شود، حیثیت و اعتبار دانشگاه‌های خصوصی را به شدت صدمه خواهد زد.

او همچنان گفت: ما مطمئن هستیم که این چنین نخواهد شد و ممکن نیست چرا که هم حیثیت کسانی که در بخش خصوصی تحصیل کردن، هم اعتبار دانشگاه‌های خصوصی و هم اعتبار وزارت تحصیلات عالی زیر سوال خواهد رفت.



او ضمن اینکه از رسیدن یک میلیون دیپلوم خبر می‌دهد می‌گوید: تعداد دیپلوم‌ها یک میلیون است که تاکنون ۷۸ هزار آن به وزارت تحصیلات عالی رسیده است.

استاد امین گفت: میکانیسم یا معیار اعتباردهی برای توزیع دیپلوم از طرف وزارت تحصیلات عالی شامل، اساس شمولیت کانکور، جدول نتایج سمستوار، کتاب فراغت و پروسه اعتباردهی دانشگاه‌های مربوط می‌باشد.

او تاکید کرد: محصل باید براساس جعل شامل دانشگاه نشده باشد، اسناد تکمیلی باید موجود باشد، پروسه جدول نتایج وجود داشته باشد تا محصلان خیالی شناسایی شوند.

به گفته او: دیپلوم‌های خصوصی و دولتی یکسان است و تفاوتی ندارند؛ اما به آن‌عده از دانشگاه‌های خصوصی

موجود باشد، پروسه جدول نتایج وجود داشته باشد تا محصلان خیالی شناسایی شوند.

این گفته‌ها پس از پخش شایعاتی مبنی بر اینکه گویا وزارت تحصیلات عالی تصمیم دارد، پس از امتحان خروجی یا تخصصی از فارغین دانشگاه‌های خصوصی به آنان دیپلوم توزیع کند، ابراز می‌شود.

اما اکنون وزارت تحصیلات عالی این شایعات را رد کرده و تایید می‌کند که به فارغین آن عده از دانشگاه‌های خصوصی معیاری که میکانیسم و شرایط این وزارت را تکمیل کرده اند، دیپلوم توزیع می‌شود. فیصل امین سخنگوی وزارت تحصیلات عالی به روزنامه ماندگار می‌گوید: به منظور توزیع دیپلوم برای فارغین دانشگاه‌های خصوصی و دولتی یک سلسله میکانیسم‌های خاص در نظر گرفته شده و هیچ تفاوتی میان دانشگاه‌های خصوصی و دولتی وجود ندارد.

برای فارغین دانشگاه‌های خصوصی دیپلوم توزیع می‌شود و هیچ تفاوتی میان دیپلوم دانشگاه‌های خصوصی و دولتی وجود ندارد.

مسوولان در وزارت تحصیلات عالی با بیان این مطلب، از رسیدن یک میلیون دیپلوم خبر داده می‌گویند: تعداد دیپلوم‌ها یک میلیون است که تاکنون ۷۸ هزار آن به وزارت تحصیلات عالی رسیده است.

به گفته آنان: میکانیسم یا معیار اعتباردهی برای توزیع دیپلوم برای فارغین دانشگاه‌های خصوصی و دولتی، اساس شمولیت کانکور، جدول نتایج سمستوار، کتاب فراغت و پروسه اعتباردهی دانشگاه‌های مربوط می‌باشد.

مسوولان وزارت تحصیلات عالی هدف از این اقدام را شناسایی محصلان خیالی دانسته تاکید کردند: محصل باید براساس جعل شامل نشده، اسناد تکمیلی

نمایندگان مجلس ضمن دسیسه‌خواندن کشتار جمعی سربازان پولیس:

پولیس میدان وردک مسوول است

نشود. این در حالی است که محصلین پولیس روز پنجشنبه در پنج بس هم‌رنگ که از فاصله‌های دور قابل تشخیص بودند، به کابل انتقال داده می‌شدند.

نمایندگان انتقاد کردند که چرا با وجود مشخص بودن این بس‌ها، مسوولین بی‌اعتنایی کرده و محصلین را هدف نرم و مناسب برای تروریستان ساختند. صدیق عثمانی یک نماینده دیگر گفت: «رییس‌جمهور افغانستان، وزیر داخله و کسانی که سازماندهی انتقال صاحب منصبان را به عهده داشته‌اند، همه مسوول هستند».

حمله «سازماندهی شده»

برخی از نمایندگان گفتند که این حادثه اتفاقی نبوده بلکه محصلین به صورت مدیریت شده و سازماندهی شده، هدف قرار گرفته‌اند. این نمایندگان از نفوذ مخالفان در صفوف نیروهای امنیتی ابراز نگرانی کردند و گفتند در صورتی که جلو نفوذی‌های داخلی گرفته نشود، نیروهای امنیتی تلفات زیادی خواهند داد.

لالی حمیدزی، یک تن از نمایندگان گفت: «این سازماندهی است و در داخل نظام سازماندهی وجود دارد». این نماینده پارلمان افزود که دروازه‌های صلح باید مسدود شوند و پارلمان در مورد مسایل امنیتی تصمیم بگیرد.

عبدالروف ابراهیمی رییس مجلس نیز بر بررسی دقیق این حادثه تاکید کرد و گفت که این قضیه به صورت جدی پی‌گیری می‌شود: «در پیوند به این حادثه همانگونه که حکومت را مخاطب می‌کنم، شورای ملی افغانستان به خصوص ولسی جرگه نباید از کنار این حادثه و امثال آن به ساده‌گی عبور کند».

در همین حال وزارت داخله افغانستان گفته است که در رابطه به این حادثه تحقیق می‌کند و مسوولانی که در پیوند به این حادثه غفلت کرده‌اند به جزای عمل خود خواهند رسید. رییس‌جمهور غنی نیز دستور داده است تا هیئت این قضیه را بررسی کند.

حمله بر بس‌های پولیس، اردوی ملی و حتا کارمندان ملکی دولت افغانستان تا زگی ندارد. پیش از این نیز در چند مورد مهاجمان انتحاری وارد این بس‌ها شده و خود را انفجار داده‌اند.

نمایندگان پارلمان گفتند که مسوولان پولیس ولایت میدان - وردک هشدارهای امنیت ملی را در این مورد نادیده گرفته‌اند. به گفته شماری از نمایندگان اداره امنیت ملی یک هفته پیش به پولیس میدان - وردک خبر داده بود که طالبان می‌خواهند بر کاروان پولیس حمله کنند.

انتحار در داخل بس‌ها؟

نصرالله صادقی زاده نیلی، یک تن از نمایندگان در جلسه عمومی روز شنبه گفت: «دو هفته پیش گزارش داده شده بود که بر این بس‌ها حمله انتحاری صورت می‌گیرد». آقای نیلی افزود که افرادی ناشناخته با لباس شخصی نیز در دروازه قرارگاه پولیس در میدان وردک، وارد بس‌های محصلین شدند که باید مسوولان در مورد آن پاسخ دهند: «مجروحین گفته‌اند وقتی که آن‌ها از پایگاه بیرون شدند، مخابره شد که فلانی‌ها را سوار کنید. کسانی که در موتر بالا شدند، موهای ژولیده داشتند و همین آدم‌ها حمله انتحاری را انجام دادند. زخمی‌ها ادعا دارند که در داخل موتر انتحاری صورت گرفته است».

اما وزارت داخله افغانستان گفته است که در ابتدا یک موتر بمبگذاری شده خود را نزدیک کاروان پولیس منفجر کرد و سپس یک فرد انتحاری دیگر نیز مواد انفجاری خود را نزدیک بس‌های محصلین، انفجار داد.

محصلان پولیس در بس‌هایی از میدان - وردک به کابل انتقال داده می‌شدند که رنگ سبز دارند و مخصوص پولیس هستند. پس از حملات مکرر بر این بس‌ها در شهر کابل، نهاد‌های امنیتی تصمیم گرفتند که دیگر از بس‌های مخصوص برای انتقال نیروهای امنیتی استفاده



طالبان روز پنجشنبه بر یک کاروان محصلین پولیس در کابل حمله کرد. در نتیجه دو حمله انتحاری بر این کاروان، ۳۲ تن از محصلین کشته شدند و حدود ۶۰ تن دیگر زخم برداشتند. نحوه انتقال این بس‌ها با پرسش‌های زیادی مواجه شده است.

به دنبال حمله خونین طالبان بر بس‌های حامل محصلان پولیس، نمایندگان پارلمان با انتقاد شدید از حکومت به خصوص از وزارت داخله، خواستار کوتاه کردن دست کسانی شدند که در صفوف پولیس برای طالبان کار می‌کنند.

بخش ششم و پایانی

نصرالله خلیلی تیرتاشی



ابن خلدون و علم عمران

ابن خلدون مسایل علم عمران را عوارض ذاتی عمران بشری و اجتماع انسانی می‌داند و درباره آن می‌نویسد: «... درباره آغاز پیدایش انسان‌ها و دولت‌ها و هم‌زمانی ملت‌های نخستین و اسباب تحولات و تزلزلات در نسل‌ها و ملت‌های گذشته و آنچه در این عمران رخ می‌دهد، نظیر دولت و ملت، عزت و ذلت، کثرت و قلت، علم و صنعت، شهر و دهکده، درآمد و هزینه، حوادث حال و آینده، حالات فروپاشی و پراکنده‌گی، چادرنشینی و شهرنشینی، چیزی را فروگذار نکردم، مگر این‌که جمله‌گی را بررسی کردم و علل و براهین آن‌ها را توضیح دادم.» (۲۵)

از مسایلی که وی در عبارت مزبور مطرح کرده است، فهمیده می‌شود: وی علم عمران را برای بررسی کلیه مسایل اجتماع ابداع نموده و دارای شمول فراوانی است. وی هنگامی که راه را برای علم نوین هموار می‌ساخت، ناگزیر تنها به مسایل مهم آن پرداخته و اظهار امیدواری نموده است که آینده‌گان پس از وی تحقیقات او را تکمیل کنند و مسایل جدیدی بر آن بیافزایند.

۴. غایت و منفعت علم عمران

برای علم «عمران» دو فایده متصور است: یکی فایده اصلی یا ذاتی، که غرض مستقیم است و آن مانند تمامی علوم طبیعی، وقوف بر طبیعت پدیده‌ها و کشف قوانین حاکم بر آن‌هاست. بنابراین، فایده اصلی علم «عمران» شناخت ماهیت حوادث و وقایع اجتماعی و کشف قانون‌مندی‌های آن است. با شناخت ماهیت پدیده‌ها و کشف قوانین حاکم بر آن‌ها، می‌توان به پیش‌بینی، کنترل و سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی پیرامون آن‌ها دست زد. فایده دوم علم «عمران»، فایده فرعی یا غیر ذاتی است که هدف غیرمستقیم می‌باشد و آن مصونیت مورخان از وقوع در خطا و اشتباه است؛ مانند قبول اخباری که طبیعت عمران به امتناع و محال بودن آن‌ها حکم می‌کند.

۵. استقلال و مرتبه علم عمران

ابن خلدون کوشید تا تمایز و رابطه علم عمران را با علوم زمان خود روشن سازد که حکایت از حساسیت و اصرار

وی در استقلال این علم دارد. از این‌رو، موضوع، مسایل، غایت و روش آن را به وضوح مشخص کرد و خود تصریح نمود که «گویی این شیوه، خود علمی مستقل است؛ زیرا دارای موضوع... و مسایل... است و داشتن موضوع و مسایل از ویژه‌گی‌های هر رشته علمی است...» (۲۶)

ابن خلدون درباره بدیع بودن این علم و حفظ حق انتساب آن به وی چنین می‌نویسد: «... اگر توانستم مسایل این علم را به کمال و تمام بررسی نمایم و دیدگاه‌ها و جوانب آن را از دیگر علوم بازشناسم، توفیق و هدایتی از جانب خداوند است، و اگر نتوانستم همه مسایل آن را مطرح سازم و یا تداخلی صورت گرفته، اصلاح آن بر خواننده‌گان محقق است، ولی فضیلت انتساب این علم به من اختصاص دارد؛ زیرا من راه را پیومدم و طریق رسیدن به آن را روشن ساختم...» (۲۷)

متأسفانه کار ابن خلدون و مطالعات وی توسط دانشمندان بعدی پی‌گیری نشد. خود او نیز این مشکل را پیش‌بینی کرده بود و به همین علت از محققان پس از خود درخواست کرد تا دانش نوین را تکمیل کنند. ابن خلدون در پایان مقدمه و پیش از آغاز کتاب العبر با صراحت، خود را مبتکر این رشته علمی دانسته و با تأکید بر وظیفه دانشمندان پس از خود برای گسترش علم نوین ابن عمران چنین می‌نویسد: «... نزدیک بود از غرض خود خارج شوم. از این‌رو، بر آن شدم عنان سخن را، که درباره طبیعت عمران و حوادث آن بود، گرفته و به کتاب خاتمه دهیم. به گمان خود، درباره مسایل این علم به مقدار کفایت مطلب را به انتها رساندیم و امیدواریم کسانی که بعد از ما می‌آیند و با اندیشه صحیح و علم آشکار از جانب خداوند تأیید شده‌اند، بیش از آنچه ما بررسی کردیم، در مسایل این علم تعمق و کنجکاوی کنند؛ زیرا بر مبتکر یک رشته بررسی تمام مسایل آن لازم نیست، بلکه آنچه بر مبتکر لازم است، تعیین موضوع و بیان سرفصل‌های آن است و هم‌چنین نظر خود را درباره آن مسایل اظهار کند و متأخران پس از مبتکر، اندک اندک بر

بخش سوم

نویسنده: دکتر مصطفی محمود مترجم: سیداحمد اشرفی

هدف اخلاقی در مفهوم دینی فردی است، هدف این است که فرد به درجه کمال انسانی‌اش نایل گردد، اما نتایج اجتماعی‌یی که از آن به‌دست می‌آید، در مرتبه دوم قرار می‌گیرد؛ زیرا جامعه‌یی که از چنین افرادی تشکیل می‌گردد، لزوماً همگرایی و صلح و محبت در آن حکم‌فرما خواهد شد.

اخلاق در مفهوم دینی عبارت است از: بیرون کشیدن نفس از ذلت و برده‌گی و بالا بردن آن به بارگاه الهی و رفتن آن از جزء به سوی کل و از نسبت به سوی مطلق و از رغبات مادی به سوی شادمانی‌های معنوی و روحی و الهی. و این در صورتی امکان‌پذیر می‌شود که بصیرت و دیدگاه آدمی تصحیح گردد و هر چیز را با حجم حقیقی آن ببیند و لذت‌های دنیوی، وی را از رؤیت کمالات معنوی و الهی باز ندارد. از همین جهت، اخلاق دینی با مبارزه با شهوات آغاز می‌گردد، نه با تسلیم شدن در برابر آن‌ها و اشباع بی‌رویه‌شان. اخلاق دینی، انسان را به توزیع بهتر لذت‌ها فرا نمی‌خواند، بلکه - برعکس اخلاق رایج - وی را به رهایی از اسارت آن دعوت می‌کند؛ و لهذا این دو نوع دیدگاه از هم متفاوت بوده و هر کدام انسان متفاوتی را به‌بار می‌آورد. از همین‌جاست که هدف و آرزوی انسان مادی، لذت فوری و پاداش عاجل دنیوی می‌باشد؛ زیرا که وی به وجود چیزی در ورای زنده‌گی دنیا باور ندارد و از این سبب دنبال زمان حال و لحظه کنونی می‌دود. اما زمان در گذر و لحظه‌ها در گریز و حسرت در انتظار است، این انسان هیچ ضمانتی برای فردای خود ندارد؛ زیرا که مرگ همیشه در کمین وی است و او نمی‌داند چه وقت و چگونه و در کجا به سراغش خواهد رسید و لذا همواره کامش پُر از تلخی و قلبش پُر از حسرت بوده، به هر اندازه‌یی که امیال و شهواتش را اشباع می‌کند بر گرسنگی و تشنگی اش افزوده می‌گردد. او همیشه در تشویش و نگرانی بوده، قلبش در میان شهوات پراکنده و سرگردان می‌باشد و طعم آرامش را نخواهد چشید و سرانجام برخلاف اراده‌اش، ناگهان مرگ گلویش را خواهد فشرد و دنیا را ترک خواهد گفت.

اما انسان مؤمن که ترکیب روانی و دیدگاه اخلاقی‌اش متفاوت است، لذت‌های دنیوی را ناچیز و فناپذیر می‌بیند و دنیا را گذرگاه و امتحانگاهی می‌داند که با کامیاب شدن در آن، به منازل و درجات بلندی در جهان دیگر نایل می‌گردد. در نظر او، دنیا یک خیال است و در سفر زنده‌گی، تنها ضامن و متکای وی خداوند است. او باور دارد که در جهان هستی، تنها فرمان خدا حکم‌فرماست و تقدیر همه امور در دست توانای اوست و اگر همه مردم دنیا اجماع کنند بر این‌که ضرری بر وی وارد نمایند یا نفعی به وی برسانند، نخواهند توانست مگر این‌که خداوند آن را خواسته باشد. لذا فرد مؤمن با به‌دست آوردن چیزی، خود را گم نمی‌کند و بیش از حد خوشحال نمی‌شود و اگر چیزی را از دست بدهد و یا دچار ضرر و تنگدستی گردد، مأیوس نمی‌گردد. او به این فرموده پروردگار باورمند است که می‌فرماید: «وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» (سوره بقره: ۲۱۶)

ترجمه: و بسا چیزهایی را خوش ندارید که به خیر شماست و بسا چیزهایی را دوست دارید که به ضرر شماست و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید. از نظر فرد مؤمن، خدا حکیم و عادل و رحیم است، لذا ضرری را مقدر نمی‌کند مگر این‌که در آن حکمت و یا فایده‌یی نهفته باشد و یا تحقق عدالتی در آن مد نظر باشد.

انسان مؤمن در میدان کارزار با استواری و ثبات می‌رزد و از مرگ هراسی ندارد؛ زیرا او می‌داند که مطابق به فرموده پروردگار:

«أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا يَدْرِكْكُمْ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ» (سوره نساء: ۷۸)

ترجمه: هر کجایی که باشید، مرگ به سراغ‌تان خواهد رسید، هر چند در برج‌های قوی و مستحکم قرار داشته باشید.

«قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ» (سوره جمعه: ۸)

ترجمه: بگو هر آینه مرگی که از آن می‌گریزید، حتماً با شما روبه‌رو خواهد شد. «وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُّؤَجَّلًا» (سوره آل عمران: ۱۴۵)

ترجمه: هیچ نفسی بدون اجازه خدا نمی‌میرد، زمان (مرگ وی) دقیقاً نوشته شده است.

همچنان فرد مؤمن به کسی حسد نمی‌ورزد و در برابر برق و زرق دنیا و دنیاواران خود را نمی‌بازد و فریب نمی‌خورد.

روان‌شناسی قرآنی



من هم چنان عقیده دارم، و در این عقیده روز به روز راسختر می‌شوم که شعر از وقتی روی در ضعف نهاد که شعرای جوان، به جای این‌که به زنده‌گی و زمانه و عشق و سرنوشت انسان بیاندیشند، به این فکر افتادند که چه کار کنند که «صاحب سبک» شوند و به اصطلاح روزنامه‌ها «زبان خاص» خودشان را پیدا کنند؛ در نتیجه، هم از «ذات زنده‌گی» که سرچشمه همه هنرهاست، به دور افتادند و هم از «سایه زنده‌گی» که سبک است.

در نوشته‌یی از شاعر بزرگ روس، بوریس پاسترناک، خواندم که در مورد انحطاط شعر در نسل شاعران روس سال‌های ۱۹۲۰ گفته بود: «... برای من رؤیای «زبانی جدید» و شکل «بیان کاملاً شخصی» مفهومی ندارد. به خاطر این رؤیا بود که از بیشتر آثار سال‌های بیست، که فقط به دنبال تجربیات سبکی بودند، دیگر اثری نیست. فوق‌العاده‌ترین کشف‌ها زمانی اتفاق می‌افتد که وجود هنرمند لبریز از چیزی گفتنی است؛ در این حالت او زبان رایج را برای بیان آن انتخاب می‌کند و این زبان، در حین کاربرد، از درون، دگرگون می‌شود».

به نظر رسید که عین همان بیماری در شعر ما نیز شیوع پیدا کرده است. من به عنوان معلم درس «سبک‌شناسی» به تمام شاعران جوان یادآور می‌شوم که صاحب سبک شدن و زبان خاص پیدا کردن کار دشواری نیست؛ شاعر شدن کار سختی است. امروزه با بهره‌وری از نظریه‌ها می‌توان ده‌ها نوع سبک شعری و زبان خاص به وجود آورد، اما صدسال هم که با نظریه کار کنند، یک رباعی مثل رباعیات خیام یا یک غزل مثل غزل‌های حافظ نمی‌توانند بگویند؛ زیرا شاعر شدن است که دشوار است، شعر گفتن است که دشوار است، اما صاحب سبک شدن و زبان خاص به وجود آوردن، کاری است بسیار سهل و آسان.

برای این‌که شما صاحب سبک شوید، کافی است که بدانید سبک چیست و عناصر سازنده آن چیست؟ اگر بدانید که سبک «انحراف از نرْم» است و برای منحرف شدن از نرْم، راه‌های بی‌نهایتی وجود دارد، در آن صورت، حتا نیاز به کامپیوتر هم ندارید! با برنامه‌ریزی‌های بسیار ساده می‌توانید انواع «سبک‌ها» و «زبان‌های خاص شعری را به وجود آورید!

عناصر اصلی شعر عبارت است از: زبان، موسیقی و تصویر. و هر یک از این عناصر دارای اجزا و شاخه‌های بی‌شماری است: زبان در دو قلمرو صرف و نحو، قابل گسترش است. هر نوع انحرافی که شما در حوزه زبان ایجاد کنید، عملاً سبک تازه‌یی را به وجود آورده‌اید. فرض کنید نرْم زبان شعر، تا امروز این بوده است که درصد کلمات عربی در آن هشت درصد باشد و آن‌هم کلمات عربی خاصی؛ اگر این هشت درصد را به چهل درصد برسانید، سبک شما چشم‌گیر خواهد بود و یا اگر این هشت درصد را به صفر برسانید، بازهم سبک شما چشم‌گیر خواهد بود. حتا اگر درصد موجود در نرْم را تغییر ندهید، اما نوع کلمات را عوض کنید، آن‌هم ایجاد سبک می‌کند؛ مثلاً اگر هشت درصد موجود، کلماتی است از نوع: صبح و ظهر و نور، آن‌ها را با معادل‌های عربی غیررایج آن‌ها عوض کنید و بگویید: صباح، ظهره و ضوء. اگر در حوزه ترکیب‌سازی

من به عنوان معلم درس «سبک‌شناسی»، به تمام شاعران جوان یادآور می‌شوم که صاحب سبک شدن و زبان خاص پیدا کردن کار دشواری نیست؛ شاعر شدن کار سختی است. امروزه با بهره‌وری از نظریه‌ها می‌توان ده‌ها نوع سبک شعری و زبان خاص به وجود آورد، اما صدسال هم که با نظریه کار کنند، یک رباعی مثل رباعیات خیام یا یک غزل مثل غزل‌های حافظ نمی‌توانند بگویند؛ زیرا شاعر شدن است که دشوار است، شعر گفتن است که دشوار است، اما صاحب سبک شدن و زبان خاص به وجود آوردن، کاری

است بسیار سهل و آسان

که خواننده عادی را گیج می‌کند. اگر فهمیده باشید که سبک دو عامل اصلی دارد: «انحراف از نرْم» و «بسامد» (یعنی فرکانس)، با برنامه‌ریزی به‌راحتی می‌توانید صاحب سبک شوید و به زبان خاص خودتان دست پیدا کنید و در آن صورت از سر صدفرسنگ راه، حرف‌های تان، خودش را نشان می‌دهد؛ مثلاً از طریق بالا بردن بسامد کلماتی خاص از مجموعه‌یی خاص. فرض کنید در مجموعه رنگ‌ها، شما اگر نیلی را تکرار کنید: «آسمان نیلی، برگ‌های نیلی، نگاه نیلی، آب‌های نیلی، لحظه‌های نیلی، خواب نیلی، بیداری نیلی و...» و این تکرار به حدی برسد که در سخن شما همیشه چیزهایی نیلی دیده شود - به‌خصوص که هرآزگاهی نیلوفر را فراموش نفرمایید - تا حدی صاحب سبک شده‌اید و می‌توانید مکتب و سبک خود را به نام «نیلسیم» به ثبت بدهید؛ اما شاعر شدن شما جای حرف است، آن را دیگر جامعه تعیین می‌کند، نه روزنامه و نقدی که دوستان شما بنویسند!

حال اگر نیلی را کسی قبلاً به ثبت داده باشد، شما می‌توانید یشمی را انتخاب کنید: «آسمان یشمی، برگ‌های یشمی، نگاه یشمی، آب‌های یشمی، لحظه‌های یشمی، الخ...» مگر رنگ کم است؟ حالا چه اصراری دارید که فقط در دایره رنگ‌ها محدود بمانید؟ می‌توانید از مجموعه سنگ‌ها استفاده کنید: مرمر، خارار، یاقوت و زمرد و زبرجد و... می‌توانید از مجموعه بی‌شمار حیوانات: اسب، پلنگ و هزاران گونه موجودات صحرایی و دریایی کمک بگیرید. عمده این است که بسامد یکی از این‌ها را بالا ببرید. این نکته است که سبک شخصی یا زبان خاص را به وجود می‌آورد.

این‌ها که مثال زدم، ساده‌ترین عناصرند و من به عمد از پیش با افتاده‌ترین راه‌ها سخن گفتم تا خواننده‌گان عادی و کسانی که اصلاً با مسایل سبک و زبان سروکاری ندارند، آن‌ها هم مقصود را دریابند، و گرنه اندکی فنی‌تر اگر وارد عمل شوید و از میان انواع تصویر یکی را (مثلاً نوعی خاص از حس آمیزی را) بسامدش را بالا ببرید، می‌شوید صاحب سبک. حتا بالا بردن بسامد ساختارهای صرفی کلمات هم می‌تواند برای شما سبک ایجاد کند؛ مثلاً بسامد «مصدر» یا «اسم مصدر» یا «وابسته‌های عددی» یا «واژگان پارسی سره» یا «واژگان کهنه گرفته شده از متون قدیم: باستان‌گرایی و آرکائیسیم» یا «کلمات عربی یا فرنگی غیرمستعمل در

نرْم زبان را دگرگون کنید، باز به سبک رسیده‌اید. اگر در حوزه نحو زبان و جای قرار گرفتن اجزای جمله، نرم زبان را تغییر دهید، این خود عامل ایجاد سبک است.

این‌ها ساده‌ترین و ابتدایی‌ترین نکته‌ها در باب زبان است که هر کودک دبستانی هم آن را می‌داند؛ ولی وقتی که این کار با تعمد انجام شود و بسامد آن چشم‌گیر باشد، ایجاد سبک می‌کند. در مورد موسیقی شعر نیز همین نکته قابل ملاحظه است: متمرکز کردن شعر در وزن یا اوزانی خاص، ایجاد سبک می‌کند. استفاده از قافیه (و انواع امکانات آن) یا استفاده نکردن عمدی از آن، خود می‌تواند عامل ایجاد سبک شود. در اوزان نمایی، فاصله قافیه‌ها را کم یا زیاد کردن، عامل سبکی است. این‌ها وقتی با بسامد بالا و محاسبه درصد کاربرد، مورد استفاده قرار گیرد، همه، عامل سبک است.

با این همه، قلمرو اصلی سبک را شاید حوزه «بیان» و «تصویر» است که می‌سازد. در آن‌جا امکان انحراف از نرْم بی‌نهایت است؛ از ساده‌ترین کارها مثال می‌زنم: اگر شما همه چیز را از طریق «مزه» و «خوردنی‌ها» مورد تصور قرار دهید: قرص خورشید در غروب، «چغندر پخته» باشد و ستاره‌های شب «حبه‌های قند» و کهکشان «مشتی شکر» که در آسمان ریخته‌اند، وقتی این‌گونه تصویرها به بسامد بالایی برسد و یک طرف تصاویر شما را خوردنی‌ها تشکیل دهد، شما صاحب سبک شده‌اید!

حتا اگر در دایره محدود این چند تصویر خوردنی مبتدل هم شما بخواهید، می‌توانید تنوع سبکی ایجاد کنید: یک بار بگویید: «خورشید هم چون چغندر پخته‌یی و ستاره‌های شب هم چون حبه‌های قند و کهکشان هم چون مشتی شکر»، این خود نوعی سبک ایجاد می‌کند. «هم چون» را حذف کنید و فقط بگویید: «چغندر پخته خورشید، حبه‌های قند ستاره‌ها، مشت شکر کهکشان»، این خود نوعی دیگر از سبک را به وجود می‌آورد. یا حتا می‌توانید کوتاه‌ترش کنید و فقط بگویید: «چغندر پخته غروب، و حبه‌های قند آسمان شب، و مشت شکر ریخته بر آسمان»، هر کدام از این گونه‌های بیان را که انتخاب کنید، اگر بسامد کار شما چشم‌گیر باشد، عملاً به یک سبک خاص رسیده‌اید.

من عمداً از پیش‌یافته‌ترین و ساده‌ترین نمونه‌هایی که ممکن بود، مثال زدم و نخواستم از سطوح بالای زبان شعر یا موسیقی شعر یا تصاویر پیچیده و انتزاعی سخنی بگویم

فارسی، هر کدام از این‌ها را وقتی فرکانس، یعنی بسامدش را بالا ببرید، خودش سبکی می‌شود و زبانی خاص ایجاد می‌کند.

صاحب سبک‌ترین شاعر

در قرن یازدهم شاعری داریم که صاحب سبک‌ترین شاعر تاریخ ادبیات ایران است و شاید هم صاحب سبک‌ترین شاعر جهان باشد. کسی که سعدی و حافظ و خیام و فردوسی یک‌هزارم او دارای سبک خاص نیستند و آن شاعر، شخصی است به نام «طرزی افشار» که از بس صاحب سبک بوده است، تخلص خود را از همین جنبه «سبک‌مداری» خود انتخاب کرده است. لابد می‌دانید که قدما «سبک» را گاه «طرز» می‌خوانده‌اند. این شاعر از بس که صاحب سبک بوده است، تخلص خود را «طرزی» برگزیده است!

حالا می‌فرمایید سبک ایشان چیست؟ - این شاعر بی‌همتای صاحب سبک خاص (که به اصطلاح ناقدان روزنامه‌گی عصر ما: «زبان خاص خودش را یافته بوده است»، تمام امتیاز سبکی خود را در این قرار داده است که بسامد مصادر جعلی را در شعرش بالا برده است: پلاویدن (پلو خوردن)، تعجبیدن (تعجب کردن)، جمادیدن (ماه جمادی را پشت سر گذاشتن)، رجبیدن (ماه رجب را سپری کردن):

شعبان رمضان، گر بیلاؤم متعجب

بی‌آش جمادیدم و بی‌نان رجبیدم

خواهید گفت: «این که شعر نیست، نظم است!» عجله نفرمایید، آن‌ها که در آینده خواهند آمد، همین حرف را در مورد فرمایش‌های اغلب معاصران ما خواهند زد! خواهند گفت: «این که شعر نیست، نثر است!» برگردیم به هنرنمایی‌های شاعر صاحب سبک، حضرت طرزی افشار که با کاربرد مصادر جعلی ملولیدن (ملول شدن)، قبولیدن (قبول کردن)، فروعیدن (فقه یا فروع دین را آموختن) و اصولیدن (علم اصول یا اصول دین را فرا گرفتن) می‌فرماید:

مبادا که از ما ملولیده باشی

حدیث حسودان قبولیده باشی

چو درس محبت نخواندی، چه سود، ار

فروعهیده باشی، اصولیده باشی!

شهادت که حافظ و سعدی، یک‌هزارم سبک شخصی این شاعر را ندارند! شعر سعدی با شعر همام تبریزی اشتباه می‌شود و شعر سلمان ساوجی و عماد فقیه کرمانی وارد دیوان حافظ می‌شود و جز از راه نسخه‌شناسی، قابل تشخیص نیست و صاحب سبک تبریزی با شعر سلیم تهرانی و کلیم کاشانی مرتب اشتباه می‌شود، در صورتی که یک مصراع طرزی افشار را اگر در میان شعر هزار شاعر قرار دهید، از سر صدفرسنگ فریاد می‌زند که «من شعر طرزی افشارم!» سبک شخصی از این بالاتر؟ اما آیا او شاعر هم بوده است؟ این را دیگر جامعه تعیین می‌کند.

اینها ساده‌ترین و احمقانه‌ترین راه‌های به «زبان خاص» و «سبک شخصی» رسیدن است و اگر اندکی پیچیده‌تر شود و روی برنامه‌ریزی دقیق در قلمرو تمام عناصر شعر باشد، مثل این‌که: حس آمیزی را در دایره یکی دو تا از حواس و در قلمرو بخشی از زنده‌گی یا طبیعت، با شکل خاصی از کلمات (مثلاً اسم مصدرها یا افعال پیشاوندی) و در اوزانی معین - با صرف‌نظر از قافیه یا تعمد در آوردن قافیه‌های پی‌درپی - بالا ببرید، کاملاً صاحب سبک شده‌اید و هرچه دایره «مجموعه» هاتان «متنوع»‌تر و «پیچیده»‌تر باشد، سبک‌تان شخصی‌تر و خصوصی‌تر می‌شود؛ اما پرسش اصلی هم‌چنان باقی است که آیا شاعر هم شده‌اید یا نه؟ این دیگر تشخیصش با جامعه است. همان‌هایی که از میان هزاران شاعر، سعدی و حافظ و فردوسی و خیام و نظامی و مولوی و... را برمی‌گزینند و از میان صدها شاعر عصر مشروطه، ایرج و بهار و پروین و... را برمی‌گزینند و از عصر ما هم چند تنی را عملاً برگزیده‌اند که شعرشان در حافظه فرهیخته‌گان راه یافته است.

من یک چیز را می‌توانم تضمین بدهم و آن این‌که اگر نظریه‌پردازی‌ها را رها کنید و مقداری شعر عرضه کنید، شعری که جامعه فرهیخته‌گان اجماعاً آن را به عنوان شعر بپذیرد و به حافظه جمعی خویش بسپارد، چون به ذات زنده‌گی که جوهر و سرچشمه هنر است رسیده‌اید، به «سایه»ی آن نیز که همان سبک است، رسیده‌اید. حال نگویید: «پس آن‌همه شعر درباره...» که خواهم گفت: «نه، هرگز، آن‌همه شعار سیاسی...» اشکال عمده این دهه و دهه قبل، فقط در همین است که به جای ذات زنده‌گی که جان شعر است، به سایه زنده‌گی که سبک است، پرداخته و درست گرفتار همان چیزی شده است که شاعرترین شاعر جهان گفت:

مرغ، بر بالا پَران و سایه‌اش

می‌رود بر روی صحرا، مرغ‌وش

ابلهی صیّاد آن سایه شود

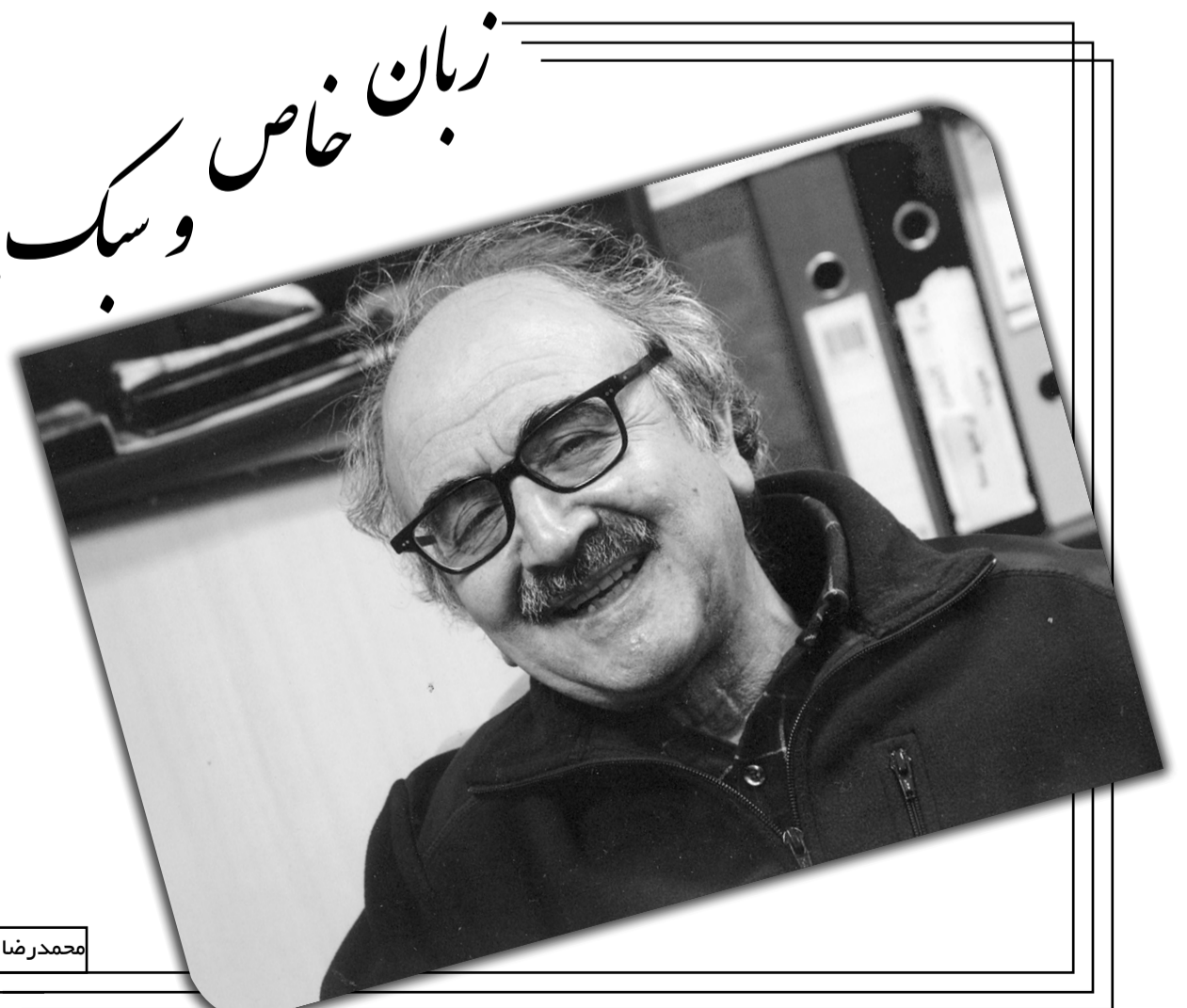
می‌دود چندان که بی‌مایه شود!

کوتاه سخن این‌که: شعر جوان این دوره، بدان دلیل نمونه‌های درخشانی ندارد که از درون نظریه‌پردازی‌های روشن‌فکران عامی سر برآورده است، نه از درون زنده‌گی و ضرورت تاریخ. و چند مورد امیدوارکننده و استثنایی که دیده شده است، نتیجه صدق عاطفی و فرو رفتن در اعماق زنده‌گی بوده است و نگاهداشت پاس زبان پارسی، نه محصول گرایش به نظریه‌ها و مقدم داشتن «سبک» بر «زنده‌گی».

تهران، مرداد ۱۳۷۰

*برگرفته از کتاب «موسیقی شعر»

زبان خاص و سبک شعری



محمدرضا شفیعی کدکنی

شروط ناتو برای ادامه همکاری با افغانستان:

اصلاحات انتخاباتی، ثبات سیاسی و مبارزه با فساد

مقام‌های ناتو می‌گویند، این سازمان در نشست سالانه‌اش روی همکاری درازمدت با افغانستان توافق خواهد کرد. اسماعیل آرامز، نماینده ملکی ناتو در کابل می‌گوید که مأموریت آموزشی و حمایتی این سازمان در افغانستان پس از سال ۲۰۱۶ نیز ادامه خواهد یافت. او روز شنبه در یک نشست خبری در کابل گفت، کشورهای عضو ناتو در نشست وارسا تعهد خواهند کرد که به همکاری درازمدت با نیروهای امنیتی افغانستان تا سال ۲۰۲۰ میلادی ادامه می‌دهند. اما نماینده ملکی ناتو تأکید می‌کند که کمک به افغانستان دوجانبه است و کشورهای عضو این

سازمان در بدل همکاری‌هایشان خواستار ثبات سیاسی، مبارزه علیه فساد، اصلاحات در نظام انتخاباتی و تأمین حقوق بشر اند. اسماعیل آرامز از ایجاد مرکز عدلی و قضایی مبارزه با فساد اداری ستایش کرد. او افزایش شمار زنان در صفوف ارتش و پولیس و رعایت حقوق کودکان را از خواست‌های دیگر ناتو دانست. به گفته او، مقام‌های افغانستان باید تعهد کنند که نیروهای امنیتی از بازی‌های سیاسی محفوظ می‌مانند. نماینده ملکی ناتو از تلاش‌های صلح با مخالفان مسلح پشتیبانی کرده و این کار را به سود ثبات در افغانستان دانست.

عوامل بی‌ثباتی و جنگ را چگونه می‌توان کاهش داد؟



محمد اکرام اندیشمند

عوامل خارجی و داخلی بی‌ثباتی و جنگ در افغانستان طی چهل و یک سال از آغاز این بی‌ثباتی و جنگ تا اکنون (۱۳۹۵ - ۱۳۵۴) نه تنها از میان نرفته و حتا کاهش نیافته، بلکه برعکس افزایش و گسترش نیز پیدا کرده است:

۱- اختلاف و خصومت با پاکستان، پس از این چهل و یک سال بی‌ثباتی و جنگ همچنان باقی ست و نقش پاکستان در تداوم این بی‌ثباتی و جنگ، بسیار مهم و متمایز به نظر می‌رسد. ۲- دخالت منطقه‌یی و بین‌المللی در اوضاع افغانستان که یکی از عوامل بی‌ثباتی شمرده می‌شود، در تمام سال‌های جنگ؛ افزون‌تر، گسترده‌تر و عمیق‌تر شده است. در دهه هشتاد میلادی سده بیستم، تنها نیروی نظامی شوروی در افغانستان درگیر جنگ بود، اما ده سال بعد در دهه آغاز سده بیست و یکم، نیروهای ۴۵ کشور دنیا به رهبری ایالات متحده آمریکا وارد جنگ افغانستان شدند.

۳- وابستگی و درمانده‌گی دولت‌های افغانستان به کمک‌های نظامی و مالی کشورهای خارجی طی این چهار دهه جنگ - که پیوسته توان و ظرفیت دولت را در کاهش بی‌ثباتی و مهار جنگ به تحلیل می‌برد - بیشتر و عمیق‌تر گردیده است. دولت و حکومت افغانستان بیشتر از هر زمان و بیشتر از هر دولت دیگر و در ادامه این چهار دهه بی‌ثباتی و جنگ، وابسته به کمک خارجی است و با درمانده‌گی در این وابستگی دست‌وپا می‌زند.

۴- ناکارایی و فساد دولت که بدون تردید با بی‌ثباتی و جنگ رابطه و تأثیر متقابل دارد و همیشه به عنوان یکی از چالش‌ها و عوامل بی‌ثباتی و جنگ ارزیابی و شناخته می‌شود، قوس صعودی پیموده است. افغانستان پس از چهل و یک سال بی‌ثباتی و جنگ، در میان سه کشور دارای فاسدترین دولت‌های جهان قرار دارد.

۵- اگر وجود و ترویج فرهنگ ستیزه‌جویی و جنگ و تداوم این فرهنگ به‌خصوص در باورها و ذهنیت‌های اجتماعی و عمومی در افغانستان، یکی از عوامل بی‌ثباتی و جنگ باشد، که است، این فرهنگ طی این چهل و یک سال بی‌ثباتی و جنگ، به گونه شگفت‌آور در جامعه گسترده و نهادینه شده است. چهل سال پیش، مدارس دینی افغانستان و عالمان دینی و امامان مساجد، مبلغ بردباری و عفو، و اعظ همدلی و برادری در جامعه بودند و افکار و رفتار عقلایی منطبق با آموزه‌های امام ابوحنیفه و مذهب حنفی داشتند. اما طی این چهل سال بی‌ثباتی و جنگ، جای مدارا و خردگرایی مذهب امام ابوحنیفه را، خردگریزی و خردستیزی نفرت‌پرور و تکفیرگرا گرفت و بسیاری از مدارس و مساجد به منبر آموزش و تبلیغ فرهنگ نفرت و خشونت تبدیل شدند.

۶- جدایی و گسست اجتماعی در محورهای مختلف قومی، قبیله‌یی، زبانی، مذهبی، سیاسی و حتا محلی و خانواده‌گی، طی چهل و یک سال بی‌ثباتی و جنگ، چه در میان جامعه سیاسی و اهل سواد و تحصیل و چه در میان عوام و سطح عمومی جامعه، به‌صورت فزاینده گسترده و عمیق گردیده است. ما اکنون پس از چهل و یک سال بی‌ثباتی و جنگ، به‌گونه شگفت‌آور و بسیار نگران‌کننده این تفرقه و گسست را که با نفرت و خصومت توأم است، مشاهده می‌کنیم. به استثنای مجالس سرکاری و رسمی که در پایتخت و به‌ندرت در برخی ولایات، نمایش و تظاهری از شرکت گروه‌های مختلف قومی، مذهبی و زبانی را نشان می‌دهد، در هر جا و هر عرصه دیگر، مرز تفرقه و گسست خود نمایی می‌کند: در مؤسسات آموزشی و تحصیلی، در نهادهای مدنی و اجتماعی، در گردهمایی و همایش‌های سیاسی و مذهبی، در تشکیل رسانه و شبکه‌های رسانه‌یی، در جغرافیای سکونت و زنده‌گی پایتخت.

این همه عوامل را چه‌گونه می‌توان برطرف کرد و کاهش داد؟ قبل از همه، نقش و وجیه دولت در کاهش و رفع این عوامل چیست؟ دولت و دولت‌مداران افغانستان چگونه و در چه زمانی قادر به انجام نقش و مسوولیت خود در این زمینه خواهند شد؟

کمیته مشترک مجلسین درباره فرمان تقنینی بعد از عید برگزار می‌شود



حل اختلاف نظر هیأت مشترک از هر دو مجلس تشکیل می‌شود.

آقای غفاری افزود: هیأت مشترک موارد اختلافی که وجود دارد را به بحث می‌گیرند و اگر به سر موارد اختلافی به توافق برسند به عنوان مصوبه شورای ملی به رییس جمهور فرستاده می‌شود تا توشیح و نافذ گردد.

او گفت: تا هنوز اعضای هیأت مشترک از طرف مجلس سنا به مجلس نماینده‌گان فرستاده نشده و مصوبه مجلس سنا به اطلاع و کلا رسانیده نشده است.

به گفته او، اختلاف به سر این فرمان میان مجلس نماینده‌گان و مجلس سنا زیاد است؛ امیدواریم هیأت مشترک به نتیجه برسند.

معاون مجلس نماینده‌گان تصریح کرد: هر گاه هیأت مشترک به نتیجه نرسد، مجلس نماینده‌گان می‌تواند مصوبه پیشین خود را در نشست عمومی به بحث بگیرد و با تأیید دو ثلث آرای کل اعضای مجلس؛ مصوبه را تأیید و جهت توشیح به رییس جمهور بفرستد.



است.

آقای ایزدیار تصریح کرد: با درک از وضعیت فعلی کشور ۶۰ درصد احتمال تأیید فرمان از طرف کمیسیون وجود دارد، چون اولویت تصمیم به شورای ملی داده شده؛ بنا به‌خاطر تعیین جدول زمانی انتخابات و نهادینه ساختن دموکراسی باید تلاش شود.

او گفت: در حال حاضر مسوولیت شورای ملی است که در مورد فرمان تقنینی رییس جمهور تصمیم لازم را بگیرد، حکومت مسوولیت خود را انجام داده و شورای ملی باید با درکی که از اوضاع کشور دارد؛ مسوولیت خود را انجام دهد. توپ در میدان شورای ملی است، تأیید فرمان تقنینی می‌تواند تعیین جدول زمانی برگزاری انتخابات و زمان برگزاری شورای بزرگ ملی (لویه جرگه) را تعیین کند و بحث روی تغییر نظام سیاسی افغانستان صورت گیرد.

از سوی هم، شیخ‌الله نعمت‌الله غفاری معاون دوم مجلس نماینده‌گان می‌گوید: فرمان تقنینی رییس‌جمهور در مورد اصلاحات انتخاباتی که از طرف مجلس نماینده‌گان رد شده با اندک تعدیل از طرف مجلس سنا تأیید شد، برای

ابوبکر صدیق

هیأت مشترک دو اتاق شورای ملی فرمان تقنینی رییس جمهور در مورد تعدیل قانون انتخابات را پس از عید به بررسی می‌گیرد.

برخی اعضای مجلس سنا با ابراز این مطلب می‌گویند: امروز اعضای هیأت مشترک به‌خاطر بحث روی فرمان تعدیل قانون انتخابات معرفی می‌شوند؛ اما به علت این که وقت اندک است هیأت متذکره پس از عید تشکیل جلسه می‌دهند.

اما، یک عضو مجلس نماینده‌گان می‌گوید: تا هنوز اعضای هیأت مشترک از طرف مجلس سنا به مجلس نماینده‌گان معرفی نشده و مصوبه تأیید فرمان مجلس سنا به مجلس نماینده‌گان فرستاده نشده است.

فرمان تقنینی رییس جمهور در مورد تعدیل قانون انتخابات در ماه جدی در نشست عمومی مجلس نمایندگان با اکثریت آرا رد شد. اما پس از آن مجلس سنا با اندک تعدیل این فرمان را تأیید کرد.

محمد علم ایزدیار عضو مجلس سنا در مصاحبه با روزنامه ماندگار می‌گوید: امروز هیأتی از طرف مجلس سنا به کمیسیون مشترک معرفی می‌شوند؛ اما به علت اندک بودن وقت هیأت متذکره پس از عید تشکیل جلسه می‌دهند.

این هیأت در نشست مشترک روی موارد اختلافی فرمان تقنینی رییس‌جمهور بحث و تبادل نظر خواهند کرد.

آقای ایزدیار افزود: دو گزینه برای رد و تأیید فرمان تقنینی رییس جمهور در کمیسیون مشترک مورد بحث قرار خواهد گرفت: گزینه اول وارد کردن تعدیلات در فرمان است که احتمال دارد بیشتر روی این موضوع تمرکز شود، اما گزینه دوم که بحث رد فرمان است، احتمال آن ضعیف است.

به گفته این عضو مجلس سنا، هیأت مشترک از مصوبه خود دفاع می‌کنند، اگر کمیسیون مشترک با وارد کردن تعدیلات، به تأیید فرمان توافق کنند، دست‌آوردی بزرگ

د پوهنې وزارت:

د کابل د ځینو ښوونځیو مدیران له دندو ناوړه استفاده کوي

خان زمان امرخېل د پوهنې وزارت د فساد سره د مبارزې په تگلارې انتقاد کوي وایي چې ډېر فساد لوړ پوړې چارواکي کوي نه تپت رتبه مامورین.

هغه زیاته کړه:

«زه نه پوهیږم چې د لیسې څخه د فساد په مبارزو خبرې څه گټې لري، نه پوهیږم دا تجربه یې له کومه کړي ده او خدای خبر چې په دې سره څه غواړي کوم بدلونونه راوړي، ولې دوی دا کار له پورته خوانه پیلوي ځکه اړیکې خو له دوی سره جوړیږي چې لاندې کسان بیا جرات اخلي، که دا کسان په وړتیا ټاکل شوي وي کولای شي د ښوونځیو مدیران اسانه کنترول کړي.»

ښاغلی امرخېل وایي د ښوونځیو په کچه فساد، یې باکي، د دندو څخه ناوړه استفاده له مرکز کابله بیا په ولایتونو کې ډېره ده چې باید ورته اصلاحات له پورته لوړې پیل شي.

و مو غوښتل چې د پوهنې په وزارت کې د فساد په اړه د ولسي جرگې غړي نادر خان کټوازي په مشري د دولت یوه ټاکل شوي پلواوي نظر هم ولرو خو بریالي نه شوو.

له دې سره د فساد ضد د مدني ټولنې مشر ښاغلی امرخېل وایي د پوهنې په وزارت کې د هرې کچې فساد خطرناک دی چې باید په دې اړه کارونه تر ټولو ډېر شفافه وي.

بستونه یې اعلان ته سپارلي دي.

دا په داسې حال کې ده چې د پوهنې پر وزارت ډېر وخت د فساد او ملیونونو ډالرو د ورکېدو تورونه لگېدلي دي. له دې وړاندې د افغانستان د بیارغونې لپاره د امریکا د ځانگړي سرمفتش ادارې یا سیگار ویلي چې په افغانستان کې د خیالي ښوونکو، خیالي ښوونځیو او بې ضرورته لوړو معاشونو د پیسو زیاته اندازه ضایع کړي ده.

تېره اوونۍ ځینو رسنیو راپورونه خپاره کړل چې د پوهنې وزیر د شخصي غوښتنو له مخې د وزارت ۱۶ ملیونه ډالره ورک او د فساد له امله ځینې نړیوالو مرسته کونکو ادارو د دغه وزارت سره خپلې مرستې ځنډولي دي.

د پوهنې وزارت ویاند ښاغلی مهرداد بیا دا بې بنسټه تورونه بولي وایي چې بالعکس شفافیت ته هڅې ډیرې شوي دي. د فساد پر وړاندې د مبارزې یوې مدني ټولنې مشر



د لاس لاندې ښوونکو او زده کونکو سره به بد چلند کې ښکېل دي.

هغه زیاته کړه:

«د کابل ښوونځیو د ارزیابۍ پروگرام پیل دی او د ۵۰ فیصدو څخه ډیر مدیران ارزیابي شوي دي بدبختانه موږ له ښوونځیو ښه خبرونه نه لرو او د پوهنې په برخه کې په مجموع کې شکایتونه ډېر دي.»

هغه وایي په ادارو کې د ستونز شتون له امله یې ځینې کسان لویې څارنوالۍ ته معرفي کړي او د ځینې نورو

فیسبوک نامه



مرتضی برلاس

درد، اشک، انتظار...

در نزدیکی خانه ما کوچی‌ست بلند و خاکی. عرض کمی دارد، اما رفت‌وآمد در آن زیاد است. چند سال پیش، وقتی از آنجا می‌گذشتم، پیروزی صدایم کرد. پرسید ساعت چند است؟ من هم زمان را گفتم. چندباری این اتفاق پیش آمد و دیگر برایم سوال شده بود که این پیروز چرا همیشه از من سوال می‌کند. یک روز از پیروز که گذشتم، کمی مکس کردم. دیدم او از هر رهگذری ساعت را می‌پرسد! تعجب کردم و سعی کردم بفهمم تا ماجرا از چه قرار است. از این طرف و آن طرف اطلاعات غمگین‌کننده‌ی به دست آوردم: «آن پیروز، دیوانه است. از وقتی پسرش که در ارتش ملی سرباز بود و کشته شده، او همیشه از مردم می‌خواهد بگویند ساعت چند است؟». آه عمیقی کشیدم و کوشش‌ام بر این بود تا دردی را در چهره‌ام نمایان نکنم.

از این قضیه حدود چند سال می‌گذرد و من هم گاهی به فکر آن پیروز می‌افتم. دیروز وقتی به طرف خانه می‌رفتم، باز او را دیدم. گفت: ساعت چند است؟ گفتم: چیزی به شش نمانده. گفت: به نظرت بیاید؟ سکوت کردم و سرم را پایین انداخته و رفتم، اما صدایش به گوشم می‌رسید. از دختر رهگذری همین سوال را کرد. دختر جواب داد: صبر کنید شاید بیاید. گلویم را بغض و وحشتناکی می‌فشرد. گام‌هایم سستی می‌کرد و چیزی هم برای گفتن نداشتم.

آن پیروز، چند سال است که هنوز منتظر پسری‌ست که صبح یا لب خندان از خانه بیرون رفته است و هنوز هم نیامده. او را به خانه نیاورده‌اند. از وقتی پیدا شد، جنازه‌اش را مستقیم به قبرستان عمومی غرب کابل بردند. و مادری که وقتی پسرش را دفن می‌کردند بیهوش بود، دیوانه شد و هنوز هم فکر می‌کند هر غروب، فرزندش برمی‌گردد.

این روزها، بسیاری مادرانی که هنوز منتظر فرزندشان هستند...



عبدالحی خراسانی

آقای رییس‌جمهور، عمره برای چه و چرا؟

عمره را بگذارید، که مدیریت جنگ و فرماندهی جهاد مقدس علیه تروریست‌های طالب، داعش، باندهای مافیای اقتصادی و کانون‌های فاسد برای شما فرض عین است.

شما به قول خودتان به عنوان (سرقومندان اعلی قوای مسلح) باید از حریم مقدس کشور دفاع کنید، عمره را که بگذار، حضور در هلمند و جلال‌آباد و فاریاب صد برابر حج اکبر است.

حج و عمره یک فرض و مستحب شخصی است، اما رهبری جهاد علیه جنایت‌کاران تروریست، طالب و داعش که حریم خانه و شهر و کشور میلیون‌ها مسلمان را مورد تهاجم قرار داده و به جوان و پیر و زن و مرد و صغیر و کبیر رحم نمی‌کند، از اوجب واجبات حاکم مملکت می‌باشد.

کدام فقیه گفته است که حاکم کشور مسلمان در وضعیت جهاد علیه منافقان و تروریست‌ها، سنگر را رها و به عمره برود؟

به‌جای عمره نفوذی‌های دشمن را پیدا کنید، از خون پاسداران ارتش دفاع کنید، دست سران مافیای فاسد اقتصادی را از بیت‌المال کشور کوتاه کنید.

بلی اگر سفر رسمی می‌بود و به منافع کشور می‌بود، به‌جا و مناسب بود، اما شما در صفحه‌ی خود از عمره نوشته‌اید.

یک تعداد روحانیون درباری و اعضاء تئیل خانه باقی مانده از عصر سلطان محمود غزنوی که در چنین مواقعی فقط برای منافع مادی و ظاهری آن سعی می‌کنند تا شما را تشویق کنند و هدف‌شان طفیلی رفتن با شمامست و بس، به انجام حج و عمره؛ نه درد دین دارند و نه فهمی از فرضیت ثبات و امنیت.

این عمره و حج و تسبیح و این‌ها بگذارید در زمان بازنشستگی‌تان و فعلاً حج شما آوردن ثبات و امنیت و رفا و توسعه در کشور می‌باشد.

سوال مهم دیگر هزینه‌ی این سفر می‌باشد که اگر از بیت‌المال باشد، کاری خطا و ناجایز است و اگر به مصرف سعودی باشد، بهتر بود استاد سیاف را می‌فرستادید تا یک کمی گوش ابوسفیان‌های معاصر را باز می‌کرد که طالبان را بشناسند.



کافم همایون

می‌توان اثرات سؤ آلودگی هوای شهر کابل را در سیمای معصوم گیاهان و درختان جست‌وجو کرد.

گیاهان و درختان غالباً به علت ورود بیشتر مواد آلوده‌کننده از مجاری تنفسی دچار نوعی بیماری به‌نام «تب گیاهی Fievre Vegetale» می‌شوند و در نتیجه این عارضه، نخست برگ‌ها جلایش خود را از دست داده و بعداً، ریزش پیش از زمان برگ‌ها و حتا ممکن به‌طور کلی درختان و گیاهان را بخشکاند.

نیازمند هم‌آهنگی شتابان: شهرداری کابل، وزارت زراعت، مالداری و آبیاری، و اداره ملی حفاظت از محیط‌زیست



علی شریعتی

بی‌توجهی به اطلاعات امنیت ملی، ویران‌گری بار می‌آورد، خیلی از نهادهای دولتی و افراد حقیقی و رجال‌برجسته را به یاد داریم که در نتیجه خود سری

و بی‌توجهی به اطلاعات امنیت ملی، دچار تباهی و نابودی شدند. به گفته‌ی امرالله صالح رهبر رسا و رییس پیشین امنیت ملی کشور، اداره امنیت ملی طی اطلاعات استخباراتی ۱۵ روز قبل مرکز تعلیمی میدان وردک را خبر داده بوده، تا اقدامات لازم احتیاطی را اتخاذ کنند و از هرگونه حملات احتمالی دشمن جلوگیری کنند. ولی این است نتیجه بی‌توجهی چند سفیه نادان که اولاد مردم را به کوره نابودی پرت کردند.

الظواهری امریکا را تهدید کرد

رهبر القاعده تهدید کرد، اگر امریکا جوهر سارنایف، یکی از عوامل انفجارهای مارتن بوستن در ۲۰۱۳ را اعدام کند، القاعده حملاتی را علیه این کشور انجام خواهد داد.

ایمن الظواهری، رهبر القاعده در سخنانی که مؤسسه «سحاب»، وابسته به این گروه تروریستی آن را منتشر کرد، گفت: اگر امریکا، برادر «مجاهد و قهرمان» ما جوهر سارنایف یا هر اسیر دیگری را اعدام کند باید منتظر عواقب وخیم این اقدام برای شهروندان باشد. پس از این اقدام امریکا همواره خود را سرزنش خواهد کرد.

الظواهری افزود: «من از تمامی مسلمانان و مجاهدان می‌خواهم تا نهایت تلاش خود را برای اسیرکردن اتباع کشورهای غربی که در حمله صلیبی علیه مسلمانان شرکت کرده‌اند و در راس آن‌ها امریکا، به کار گیرند تا با این کار زنان و مردان اسیر مسلمان را آزاد کنند. قومی که جنایت‌کار هستند تنها زبان زور را می‌فهمند.»

او گفت: «از «مجاهدان» در کشورهای ایتالیا صلیبی نیز می‌خواهم تا از خدا یاری جویند، نسبت به جاسوسان اطراف خود هوشیار باشند و پس از این‌که از «مشروع» بودن حمله به اهداف‌شان اطمینان حاصل کردند، با توکل به خدا آماده شوند.»

الظواهری در ادامه با انتقاد از داعش ضمن تسلیت به دلیل کشته‌شدن امیر امارت قفقاز، گفت: ابوبکر البغدادی، رهبر داعش و گروهش توجهی به حمایت از برادران‌شان در قفقاز ندارند و همه هم و غم‌شان از بین بردن وحدت آن‌ها و تحریک به پیمان‌شکنی است.

الظواهری در پیامی به گروه‌های سوری گفت: «باید کاملاً آشکارا بدون هیچ ابهامی اعلام کنید که می‌خواهید «شریعت اسلامی» حاکم و مرجع اصلی باشد. شما باید به امت «مسلمان» بگویید که «جهادتان» تنها به سرنگون‌کردن نظام بشار اسد، رییس‌جمهور سوریه محدود نمی‌شود، بلکه «جهادی» پایدار است تا حکم خداوند همیشه پابرجا بماند.»

او در سخنانی که اشاره واضح به تمایلش برای تشکیل یک امارت یا دولت داشت، گفت: «باید با خود عهد ببندید که دولت آتی به اذن خدا دولتی است که به روش «نبوت» برای خلافت آماده می‌شود.»

ظواهری از دولت عربستان انتقاد و ریاض را به تلاش برای تامین منافع امریکا علیه اسلام متهم کرد و گفت: امریکا همان طرفی است که پافشاری کرد تا عربستان با وجودی که بیشترین ثروت را داشت جزو ضعیف‌ترین کشورهای منطقه باقی بماند. سیاست آل سعود درباره‌ی واگذارکردن دفاع از خود به امریکایی‌ها همان چیزی است که باعث شد امریکایی‌ها آل سعود را به عنوان نگهبان میدان‌های نفتی خود حفظ کنند.

اسلام‌آباد:

اقدام بیش از حد علیه تروریست‌ها حملات بیشتر را در پی دارد

مشاور نخست‌وزیر پاکستان در امور خارجه هشدار داد، فشار بیش از حد بر تمامی شبه‌نظامیان در کشور، نتیجه معکوس حملات بیشتر تروریستی را در پی خواهد داشت.

عزیز تأکید کرد، در دیدار این هفته خود با هیأت امریکایی متشکل از نماینده‌گان کنگره این کشور از سوابق اسلام‌آباد در مقابله با تروریسم دفاع خواهد کرد.

روز دوشنبه هیأت نماینده‌گان کنگره به ریاست سناتور مک کین، به اسلام‌آباد سفر می‌کند.

مشاور نخست‌وزیر پاکستان در امور خارجه در ادامه با اشاره به عملیات نظامی علیه تروریست‌ها در وزیرستان شمالی اظهار کرد: دست‌آورد ما طی سه سال گذشته بر جسته بوده است، اما به‌طور قطع در این خصوص که تا کجا تحت چه شرایطی و در چه سطحی این گونه عملیات را می‌توانیم ادامه دهیم مخاطراتی وجود دارد.

سرتاج با اشاره به برخی انتقادات مبنی بر تبعیض قایل‌شدن دولت پاکستان در مقابله با گروه‌های تروریستی عنوان کرد: ارتش بدون قایل‌شدن هیچ تفاوتی بین طالبان، خوب یا بد عمل کرده و می‌کند، اما پیگیری یک تقابل گسترده با تمامی گروه‌های شبه‌نظامی در آن واحد، این نیروهای مسلح را گسترش داده و به حملات تروریستی بیشتر منجر می‌شود.

او افزود: ما باید اطمینان داشته باشیم که در مسیر درستی حرکت می‌کنیم، اما سرعت را با توجه ظرفیت‌های خود تعیین خواهیم کرد و مطمئن خواهیم شد که واکنش این گروه‌ها قابل کنترل خواهد بود.

عزیز همچنین تنش در روابط اسلام‌آباد-واشنگتن را پس از حمله هوایی ماه می امریکا و تصمیم کنگره در قطع کمک‌های مالی به ارتش پاکستان برای خرید جنگنده‌های F۱۶ تأیید نکرد و گفت: من این رابطه را متشنج نمی‌بینم، آن‌ها(امریکایی‌ها) در مسیر درستی حرکت می‌کنند و قطعاً اختلاف‌هایی هم وجود دارد، اما من فکر نمی‌کنم هیچ بحران مهمی در این روابط وجود داشته باشد.

این سیاست‌مدار پاکستانی در ادامه تأکید کرد، اسلام‌آباد با وجود استراتژی هند، به مقاومت در برابر فشار امریکا جهت کاهش تسلیحات اتمی تاکتیکی این کشور ادامه می‌دهد، اگر هند به گسترش تجهیزات و تسلیحات اتمی خود ادامه دهد پاکستان نمی‌تواند از این امر دست بکشد.

او خاطر‌نشان کرد، اولویت پاکستان همواره بهبود روابط با همسایگان از جمله هند بوده است؛ چرا که بدون این اولویت، اهداف اقتصادی و حیاتی اسلام‌آباد محقق نخواهد شد.



ضربه مهاجرت به مشت‌زنی افغانستان کوچ ملی پوشان به دلیل فساد فدراسیون



ملی‌پوشان تیم مشت‌زنی به دلیل فساد در فدراسیون مشت‌زنی کشور و عدم توجه به فرصت‌ها برای رشد حرفه‌ی ورزش مشت‌زنی به کشورهای اروپایی مهاجرت کرده‌اند که این ضربه سختی را برای ورزش مشت‌زنی افغانستان به همراه داشته است.

این ورزشکاران می‌گویند، به دلیل فساد در فدراسیون مشت‌زنی و عدم توجه دولت افغانستان به فرصت‌ها برای رشد حرفه‌ی مشت‌زنی، این رشته ورزشی در افغانستان نادیده گرفته شده است.

آن‌ها معتقد اند که بسیاری از مشت‌زن‌های افغانستان از وضعیت حاکم در فضای ورزشی افغانستان ناراضی هستند و ادامه این وضعیت برای آن‌ها دشوار بوده است.

شکست افغانستان در مسابقات مقدماتی سهمیه برازیل

افغانستان در مسابقات مقدماتی سهمیه برازیل شکست خورد و کارشناسان ورزشی کشور فساد در گزینش ورزشکاران و عضویت در تیم ملی افغانستان را از دلایل اصلی عدم راهیابی افغانستان به این دوره مسابقات می‌دانند. چرا که بیشتر اعضای تیم ملی ورزشکاران مشت‌زنی افغانستان که افتخار آفریده بودند به کشورهای اروپایی پناهنده شده‌اند.

معروف اختری اسلام‌زی، از ملی‌پوشان مشت‌زن کشور است که به تازه‌گی در بلژیک پناهنده شده است، او در سال ۱۳۸۶ عضویت تیم ملی مشت‌زنی افغانستان را کسب کرد و پس از آن چندین بار برای حضور در مسابقات بین‌المللی به کشورهای خارجی سفر کرد.

اسلام‌زی در رابطه با پناهنده‌گی خود در کشور بلژیک می‌گوید: زمانی که در کشور بلژیک پناهنده شدم، مشکلات زیادی سر راه من قرار داشت، اما به مرور زمان به یکی از باشگاه‌های مشت‌زنی بلژیک رفتم و هنگامی که آن‌ها مبارزه مرا دیدند، از من خواستند عضو باشگاه شوم.

معروف زمانی که در افغانستان بود چندین بار به‌عنوان بهترین ستاره مشت‌زنی شناخته شد و تجربه حضور در مسابقات آسیایی را نیز دارد، او می‌گوید که عدم توجه ریاست تربیت‌بدنی نبود زمینه‌ها جلو رشد ورزشکاران در افغانستان را گرفته و آن‌ها مجبور به ترک افغانستان شده‌اند.

اسلام‌زی با بغضی به دلیل دوری از وطن گفت: ورزشکاران در افغانستان با مشکلات قومی و زبانی روبرو هستند، او هم‌زمان از کم‌کاری فدراسیون مشت‌زنی افغانستان شکایت کرد و گفت: فدراسیون مشت‌زنی افغانستان توجهی به ورزشکاران ندارد.

معروف در حال حاضر برای حضور در مسابقات دسته اول مشت‌زنی بلژیک آماده می‌شود و امیدوار است در این کشور قهرمان شود.

امان‌الله یوسفی، از دیگر ورزشکاران مشت‌زنی افغانستان است که در سوید پناهنده شده و در حال حاضر برای این کشور مشت می‌زند.

یوسفی می‌گوید که در سوید زمین رشد ورزش بهتر از افغانستان فراهم است. او تأکید کرد که به‌عنوان یک ورزشکار می‌توانی در مسابقات این کشور شرکت کنی و حمایت دولت سوئد نیز از ورزشکاران چشم‌گیر است. عدم حضور ورزشکاران نام‌آور ممکن برای افغانستان سنگین‌تر از آن‌چه تصور می‌شود تمام شود، ورزشکاران بارها پرچم کشور را در میدانی مختلف به اهتزاز درآوردند.

این ورزشکار که مشت‌زنی را در افغانستان آموخته می‌گوید: تاکنون چهار مسابقه دام که توانستم سه مسابقه را ببرم و تنها یکی را به حریف واگذار کردم. به گفته او فدراسیون افغانستان همواره با ورزشکاران با بی‌مهری برخورد کرده است.

این ورزشکار در حال حاضر آماده‌گی برای مسابقات دسته اول مشت‌زنی سوید را می‌گیرد که یک ماه بعد در شهر «مالمو» برگزار می‌شود.

محمد علی رحیمی، مسوول مشت‌زنی امید میوند که با ورزشکاران زیادی کار کرده، اما به دلیل عدم توجه دولت آنان افغانستان را ترک کرده‌اند می‌گوید که مشت‌زنیورهای که در حال حاضر برای کشورهای دیگر مشت می‌زند جز بهترین‌های افغانستان و منطقه بودند.

رحیمی گفت: از بهترین شاگردانم که عضویت تیم ملی را داشتند، «امان‌الله یوسفی» و «ظهور اکبرزاده» بودند که در حال حاضر یکی در کشور آلمان مشت‌زنی می‌کند و امان یوسفی هم در سوید پناهنده شده است.

ضربه سخت مهاجرت به ورزش مشت‌زنی افغانستان

محبوبه قاری‌زاده، مسوول اطلاع رسانی فدراسیون مشت‌زنی نیز در رابطه با مهاجرت ورزشکاران مشت‌زنی افغانستان می‌گوید: مهاجرت ضربه‌ی بزرگ به ریاست تربیت‌بدنی کشور و فدراسیون‌ها ورزشی وارد کرده است.

قاری‌زاده می‌گوید: بهترین مشت‌زن‌های افغانستان پناهنده شدند و تابعیت کشورهای دیگر را گرفتند. آن‌هایی که برای افغانستان افتخارآفرین بودند.

او از تمیم احمد اختری، سر حکم فدراسیون مشت‌زنی و سرمربی تیم ملی، معروف اسلام‌زی و حسین قصاب، از مشت‌زنان نام‌آور افغانستان یاد کرد که در حال حاضر در کشورهای اروپایی پناهنده شده‌اند.

شماری زیادی از مشت‌زنان افغانستان هستند که در کشورهای اروپایی بهترین نتیجه را گرفته‌اند، ولی در افغانستان به دلیل فساد، گرایش‌های قومی، محرومیت و بی‌توجهی مسوولان حتا حسرت حضور در مسابقات داخل افغانستان را داشتند.

کاروان تیم مشت‌زنی افغانستان در آذربایجان توانست سهمیه حضور در المپیک ۲۰۱۶ برازیل را کسب کند، افغانستان با سه نماینده در مسابقات شرکت کرده بود، اما با حسرت کسب سهمیه‌ی المپیک برازیل این دوره از مسابقات را ترک کرد.

DAILY

Mandegar

مسوده تفاهنامه استراتژیک به کابل رسید

کابل و مسکو تفاهنامه استراتژیک امضا می‌کنند



یک مقام در وزارت امور خارجه کشور می‌گوید که کار روی متن تفاهنامه همکاری‌های امنیتی با مسکو آغاز شده و قرار است بعد از امضای آن، دو کشور روی تفاهنامه همکاری‌های استراتژیک نیز کار کرده تا کابل و مسکو آن را هم به امضا برسانند.

او که خواست نامش فاش نشود به خبرگزاری بخدی گفت: متنی که مسکو آماده کرده اولیه است و کابل پس از بررسی و مطالعه می‌تواند در آن تعدیل وارد کند.

منبع همچنان گفت که مسکو تا زمان امضای پیمان استراتژیک با کابل، روند کمک‌رسانی و همکاری‌های اقتصادی خود با افغانستان را متوقف کرده است.

گفته شده محموله‌های نظامی کمکی روسیه که قرار بود وارد افغانستان شود، چگونگی انتقال آن تا مشخص شدن سرنوشت پیمان استراتژیک به حال تعلیق درآمده است.

پیشتر، محمد حنیف اتمر، مشاور امنیت ملی رییس جمهور در سفر به روسیه اعلام کرده بود که پیمان استراتژیک افغانستان و روسیه هر چه زودتر باید امضا شود.

گفته شده مسکو ده هزار میل کلاشینکوف روسی که قبلاً به افغانستان کمک کرده بود را بخشی از کمک‌های دوستانه این کشور در آستانه امضای تفاهنامه پیمان استراتژیک قرار داده است.

واکنش‌ها در افغانستان

افغانستان در سال‌های اخیر با شماری از کشورهای قدرتمند و حتی همسایه تفاهنامه‌های همکاری استراتژیک امضا کرده است.

پیمان استراتژیک میان کابل و واشنگتن اما از جنبه‌های آن بود که در حال حاضر نیز انتقادهای علیه آن در افغانستان مطرح می‌شود.

شماری از مقامات بلندپایه در کشور به دلیل همسویی با امریکا، امضای پیمان استراتژیک با روسیه را خلاف ارزش‌های دو کشور افغانستان و امریکا می‌دانند.

اما برخی دیگر امضای این پیمان را به نفع افغانستان می‌دانند و به امضا آن تاکید دارند.

محمد علم ایزدیار، عضو مجلس سنای کشور می‌گوید که افغانستان برای تداوم حکومتداری و بیرون رفتن از وضعیت کنونی با کشورهای بزرگ دنیا باید روابط استراتژیک داشته باشد.

آقای ایزدیار به خبرگزاری بخدی گفت: «افغانستان یک کشور مستقل است و می‌تواند با هر کشوری که بخواهد

روابط برقرار کند. این عضو سنا می‌گوید افغانستان به دلایل مشترکات زیاد و روابط دیرینه با روسیه می‌تواند با این کشور پیمان استراتژیک امضا کند و این به نفع کشور خواهد بود.

به گفته او، افغانستان بر اساس سیاستی که دارد می‌تواند در راستای تامین منافع خود نوعیت روابطش خارج‌جایی را با کشورهای تعریف کند فرقی نمی‌کند که این کشور امریکا باشد یا روسیه.

ایزدیار تاکید کرد که امضای پیمان استراتژیک میان افغانستان و روسیه بیشتر به نفع افغانستان خواهد بود.

منافع مشترک

فوزیه کوفی، عضو مجلس نمایندگان می‌گوید که در حال حاضر برخی مشکلات که دامن گیر افغانستان است روسیه نیز تا جای از این مشکلات متضرر می‌شود.

خانم کوفی گفت: «مواد مخدر و تروریسم دو پدیده شومی است که روسیه از گسترش و عدم مبارزه جدی با آن در افغانستان به شدت بیم دارد.

کوفی می‌گوید کشت و قاچاق مواد مخدر در افغانستان از چندین سال به این طرف از موضوعاتی بوده که روسیه علیه آن بارها اعتراض کرده است.

پیش از این مسکو از خروج یکبارگی نیروهای ناتو از افغانستان ابراز نگرانی کرده و گفته بودند که پس از سال ۲۰۱۴ احتمال آن می‌رود که باندهای قاچاق مواد مخدر و گروه‌های تروریستی در افغانستان افزایش یابد

فوزیه کوفی می‌گوید اگر افغانستان و روسیه باهم پیمان

مک کین:

غنی نسبت به کرزی پیشرفت

گسترده‌ی داشته است



پس از مقصر دانستن رییس جمهور امریکا در حمله تروریستی اورلاندو، جان مک‌کین، سناتور جمهوریخواه این کشور این بار دولت کشورش را مسوول تضعیف دولت افغانستان دانست.

به گزارش نیویورکر، مک کین طی مصاحبه‌ی پیش از سفر این هفته خود به پاکستان در پاسخ به سوالی درباره تکنوکرات و منزوی بودن بیش از حد اشرف غنی، رییس جمهور افغانستان در مواجهه با شورشیان طالبان و سایر تهدیدات علیه این کشور اظهار کرد: آیا فکر می‌کنید طالبان تنها مساله این کشور است؟ اما صراحتاً باید بگویم که غنی نسبت به رییس جمهور سابق افغانستان حامد کرزی پیشرفت بسیار گسترده‌ی داشته است.

وی توضیح داد: من غنی را مقصر نمی‌دانم. من امریکا را مقصر از دست رفتن دستاوردهای خود در افغانستان می‌دانم و این رییس جمهور امریکا بود که طی هشت سال بر این عقیده پافشاری کرد که اگر ما از این درگیری‌ها خارج شویم، همه چیز خاتمه می‌یابد.

باراک اوباما، رییس جمهور امریکا در طول هشت سال ریاست جمهوری‌اش بر این اساس عمل کرده که به جنگ‌های آغاز شده در دوران جورج بوش، رییس جمهور سابق این کشور خاتمه دهد.

اوباما پاییز سال گذشته اعلام کرد که هزاران تن از نیوهای کشورش را دست کم تا سال ۲۰۱۷ در افغانستان نگه خواهد داشت.

مک کین در حالی با نقش غنی در شکست‌های متعدد کشورش مخالف است که هم از نظر منطقی و هم از منظر بسیاری از تحلیلگران وی نیز در بین افرادی است که مقصر شرایط موجود این کشور هستند.

با این حال این سناتور امریکایی همواره اوباما را مسوول شکست‌هایی نه تنها در افغانستان بلکه حتی حمله اخیر تروریستی به فرودگاه ترکیه می‌داند: بگذارید برای شما مثال بزنم که چه اتفاقی در حال وقوع است؛ در استانبول تروریسم ظهور کرده و پایگاهی برای تروریسم نیز در رقه سوریه شکل گرفته است. در حال حاضر نیز گروه تروریستی داعش در حال ایجاد ساحلی امن در افغانستان است. ما شاهد شکست خفت‌بار سیاست خارجه امریکا هستیم که در حال حاضر هیچ استراتژی‌ای ندارد. من پاکستان و غنی را مقصر این بحران افغانستان نمی‌دانم بلکه رییس جمهور امریکا رهبر شکست خورده و ناکام این بحران است.

هفت عضو یک خانواده در کندهار تیرباران شدند

به گفته آقای درانی، در نتیجه حمله تلافی خانواده قربانیان، یک مهاجم نیز کشته شده است که جسدش در ساحه جا مانده است. هرچند انگیزه اصلی این رویداد تا هنوز مشخص نشده، اما سخنگوی پولیس کندهار می‌گوید که این افراد احتمالاً به دلیل دشمنی‌های خانوادگی تیرباران شده‌اند. تا هنوز هیچ فرد و گروهی مسؤولیت این رویداد را به عهده نگرفته است.

به گفته یکی از باشندگان محل، این رویداد در میانه‌های شب گذشته رخ داده است.

مسؤولان ساحوی کمیسیون حقوق بشر این رویداد را نكوهش کرده و از طرف‌های درگیر در افغانستان می‌خواهند که از هدف قراردادن افراد غیرنظامی خودداری کنند.



در گفت‌وگویی با سلام و طنदार می‌گوید که تمام قربانیان این رویداد همه غیرنظامی هستند و پولیس تحقیقات‌اش را در این باره آغاز کرده است.

افراد مسلح ناشناس جمعه‌شب هفت عضو یک خانواده را در منطقه کاریز ملی ولسوالی شاه‌ولیکوت کندهار تیرباران کردند. ضیا درانی، سخنگوی فرمانده پولیس کندهار،